

Korrespondenssianalyysi - graafinen ja geometrinen data-analyysin menetelmä

Jussi Hirvonen

Versio 0.2, tulostettu 2020-10-23

Sisällys

Alkutoimia	5
1 Johdanto	7
1.1 Tutkielman tavoite (tutkimusongelma?)	7
1.2 Tärkeimmät lähteet ja ohjelmistot	8
1.2.1 Lähteet	8
1.2.2 Käytetyt ohjelmistot	9
1.3 Korrespondenssianalyysin historiaa	9
2 Data	11
2.1 Datan luku ja perusmuokkaukset: testailua	11
2.1.1 Maat ja muuttujat	11
2.2 Aineiston kuvailu (tietosisältö)	12
2.3 Aineiston rajaaminen maat ja muuttujat	12
3 Yksinkertainen korrespondenssianalyysi	17
3.1 Äiti töissä -kärsiikö lapsi?	17
3.2 Kahden muuttujan frekvenssitaulukon analyysi	17
3.3 CA - esimerkki	20
4 Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 1 - täydentävät pisteet	23
4.1 Täydentävät pisteet (supplementary points)	23
4.2 Saksan ja Belgian alueet	23
4.2.1 Data ja taulukko aluejaosta	23
4.2.2 Symmetrinen kartta	23
4.3 CA:n numeeriset tulokset	24
5 Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 2 - yhteisvaikutusmuuttujat	25
5.1 Ikä ja sukupuoli	25
5.2 Ikä, sukupuoli ja maa	26

6	Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 3 - osajoukon CA	27
7	Monimuuttuja-korrespondenssianalyysi (MCA) ja yhdistetyt taulukot	29
7.1	Pinotut ja yhdistetyt taulukot (stacked and concatenated tables)	29
7.2	MCA - monimuuttujakorrespondenssianalyysi	30
	Liitteet	31
7.3	Korrespondenssianalyysin teoriaa	31
7.4	Suomenkielinen lomake (esimerkki)	31
7.5	R - koodi	32
7.6	Tekninen ympäristö ja Bookdown-paketti	61

Alkutoimia

Ladataan r-paketit, ei tulosteta dokumenttiin. Pelkkä YAML- ‘front matter’, lisäkonfiguroinnit tiedostoissa `_bookdown.yml` ja `_output.yml`.

Dokumenttiin kuuluvat Rmd-tiedostot luetellaan eksplisiittisesti `_bookdown.yml`-tiedostossa.

RefWorksistä eksportattu bib-tiedosto kannattaa avata ensin (Atomilla), ja korjailla skandit jos niissä on vikaa.

Koodi näkyy Galkun tulosteessa (<https://hirjus.github.io/Galku>), jossa on myös pitkiä listauksia muunnosten tarkistuksista ja kuvia eri versioina.

Koodi kopioidaan Galkusta, kommentoidaan pois tarkistuksia ja muita välitulosteita. Koodin ydinasiat koitetaan pitää samana kuin Galkussa, isommat muutoksen ensin siellä ja sitten tähän projektiin.

Gitbook-tulosteessa ei saa koodia “piilotettua”, asetus “code_folding: hide” vaatii teeman (theme). `_output.yml` - tiedostoon lisätty `html_book` - formaatti, siinä voi tarvittaessa käyttää piilotusta.

Versiointi: 0.0n aloittelua, 0.n jäsentely koko paperille, 1.n.n valmiimpaa tekstiä.

Luku 1

Johdanto

xyz Kirjoitetaan disposition pohjalta, keräillään kaikki yleiset ca-luonnehdinnat yhteen paikkaan eli johdantoon.

Mahdollisia lisäyksiä

1. Lyhyt esitys CA:n historiasta (vai omaksi luvuksi, luku 2)?
2. Käytetyt ohjelmistot, tekninen ympäristö ml. bookdown-asetukset. Ehkä tekniseen liitteeseen?
3. Tavoitteet, sisältö, rajaukset (jota voi myöhemmin täydentää)
4. Muutamat puutteet, onko kerrottava tässä?
  - data: ei huomioida sitä, että otoskoot vaihtelevat aika paljon eli “maapainot” eri suuruisia
  - ei huomioida muitakaan otantaan liittyviä asioita (tämä ainakin mainittava data-osuudessa)
  - kuvaileva menetelmä, mutta mikä on tutkimusongelma? Sellainen pitäisi olla.

**zxy* Mitä on korrespondenssianalyysi? Muutamalla kappaleella. Yksi kappale historiasta.

1.1 Tutkielman tavoite (tutkimusongelma?)

zxy Tässä kerrotaan, miksi tämä työ on kirjoitettu. Esitellään menetelmä käyttämällä oikeaa dataa. Täsmällisempi esitys sirotellaan esimerkkiaineiston analyysin tulosten esittelyn lomaan. Pitäisikö tässä tuoda esille ns. “ranskalaisen koulukunnan” matemaattisen perusteiden korostus, ja data-analyysin filosofia? Ehkä ei, koska sen pohdinta ei ole pääasia. Se tietysti mainitaan, ja asiaa pohditaan.

ks Esitellään korrespondenssianalyysin käsitteet ja graafisen analyysin periaatteet.

zxy -mitä ca on? - dimensioiden vähentäminen ja visualisointi - mihin dataan se soveltuu - määrittele graafinen, deskriptiivinen, eksploratiivinen data-analyysi - yksinkertainen ca, useamman muuttujan ca

ks Tämän voi tehdä yksinkertaisen korrespondenssianalyysin avulla. Yksinkertainen kahden luokittelumuuttujan korrespondenssianalyysi antaa graafisen analyysin "...perussäännöt tulkinnalle. Kaikki muut korrespondenssianalyysin muodot ovat saman algoritmin soveltamista toisen tyyppiisiin datamatriiseihin, ja tulkintaa sovelletaan vastaavasti (with the consequent adaptation of the interpretation)" (Greenacre and Hastie, 1987, , s. 437) (MG ja Hastie, JASA?)

zxy Miksi eksploratiivinen (määrittele!) ja deskriptiivinen (määrittele!) menetelmä on esitettävä "in vivo", toiminnassa? Oppikirjoissa (viitteitä) erityisesti MG on havainnollistanut CA:n matemaattista ja geometristä taustaa synteettisillä aineistoilla. Turha kopioida tähän. Menetelmän ydin on yksinkertaisen graafisen esityksen – kartan – avulla tulkita monimutkaisen empiirisen aineiston muuttujien riippuvuuksia. Yhteyksiä ei tiivistetä todennäköisyyspäättelyn kriteereillä tilastolliseen malliin, vaan deskriptiivisen analyysin hengessä esitellään koko aineisto. Mallin sijaan vähennetään ulottuvuuksia, ja siinä menetetään informaatiota. Tavoitteena on säilyttää yleensä kaksiulotteisessa kuvassa mahdollisimman suuri osa alkuperäisen datan vaihtelusta. Eksploratiivinen data-analyysi on vuoropuhelua aineiston kanssa. Analyysiä tarkennetaan, rajataan ja muokataan, kun aineisto paljastaa jotain kiinnostavaa tai yllättävää. Tästä saa jonkinlaisen aasinsillan matriisiyhtälöiden puolustukseksi. Saksan ja Belgian datan jakaminen on hyvä esimerkki, on "osattava tarttua" menetelmän tulostuloksiin.

zxy esitystavan perustelu

- kenelle kirjoitettu? Menetelmästä kiinnostuneelle tilastotieteen ja data-analyysin perusteet tuntevalle. R-ohjelmisto ei ole rajoitus, SPSS ja SAS sopivat (SPSS - MG:llä kriittinen huomio "loose ends - paperissa" tai CAip-teorialiitteessä).

1.2 Tärkeimmät lähteet ja ohjelmistot

zxy Tarvitaanko tämä, perustelu? Muutamat lähteet aivan keskeisiä, ja MG:n kurssi pitää mainita.

1.2.1 Lähteet

Michael Greenacre luennoi lyhyen kurssin korrespondenssianalyysistä Helsingin yliopistossa keväällä 2017 (Greenacre, 2017a). Luennot ja laskuharjoitukset perehdyttivät minut ensimmäistä kertaa tähän menetelmään, ja kurssin materiaaleihin olen usein palannut. Niihin voi tutustua [Moodle-palvelussa]

(<https://moodle.helsinki.fi>) (käyttäjätunnus vaaditaan). Greenacren kärsivällisesti kirjoitetut perusoppikirjat ovat tehneet menetelmää laajasti tunnetuksi englantia lukeville.

Ranskalaisen lähestymistän perusoppikirja(Roux and Rouanet, 2004) (GDA-kirja?) esittelee menetelmän matemaattiset perusteet. Lyhyt historiallinen katsaus ja menetelmä soveltamisen perusajatusten esittely valaisevat ranskaa taitamattomalle data-analyysin koulukunnan ideoita. Kirjoittajat esittelevät perusteellisesti joitain empiirisiä tutkimuksia, ja lyhyt mutta naseva matriisilaskennan kritiikki on hyvä panna merkeille.

Korrespondenssianalyysi tuli osaksi suomalaista Survo-ohjelmistoa jo vuonna (????), ja menetelmää on esitelty ainakin kahdessa oppikirjassa(Mustonen, 1995) ja (Vehkalahti, 2008).

1.2.2 Käytetyt ohjelmistot

zxy R, ca-paketti. löytyy myös muita paketteja. Rmarkdown(Yihui Xie, 2018), ja bookdown ((Xie, 2016) ja toinen viite (Xie, 2020)). Mikäs tuo jälkimmäinen on? PDF-lähdeluettelossa ei ole url-osoitteita.

zxy Helposti toistettavan tutkimukset periaatteet

1. Datasta (löytyy netistä, samoin kattava dokumentaatio) lyhyt matka analyysiin.
2. Koodi selkeää ja dokumentoitua
3. R, LaTeX, pandoc - versiot dokumentoidaan

Tarkemmin liittäessä.

1.3 Korrespondenssianalyysin historiaa

zxy Tiivis esitys lähteineen. Ehkä asiaan palataan kun itse menetelmä on esitelty?

Luku 2

Data

2.1 Datan luku ja perusmuokkaukset: testailua

2.1.1 Maat ja muuttujat

maat luettu, sitten muuttujat

Perusmuunnokset - viisi koodilohkoa

Vaihe 1

Vaihe 2 Vaihe 2.1

Vaihe 2.2

Vaihe 2.3

Vaihe 2.4

Muunnosten testaus, varmistetaan että muuttujat ovat sitä mitä halutaan.

zxy Voisi miettiä paremman otsikon. Galku-paperin alusta on lisäilty viitteitä Refworksiin, mutta hieman hanklaa. www.gesis.org - sivusto on aika sekava. Virallinen (heidän määrittelemä) sitaatti löytyy, ja linkkejä. Tässä voisi ehkä käyttää alaviitettä, jossa tarjoaisi linkit? Tai ihan oma lyhyt kappale? Alla virallinen viite, ja tässä kaksi muuta ([RefWorks:doc:5b6c7f6ce4b0e4e15164ab1a] ja [RefWorks:doc:5b6c7debe4b0e4e15164ab00]). Löytyy myös seurantaraportti([RefWorks:doc:5b155e0ce4b044dfd738458f]). **viitteet pois- ehkä tekstiin linkkeinä?**

ks ISSP (International social survey) on tehnyt laajoja kansainvälisiä kyselytutkimuksia eri teemoista. Yksi teemoista on perhe ja muuttuvat (sosiaalisesti määräytyvät) sukupuoliroolit (, 2016).

zxy Miksi data on kiinnostava sisällöllisesti? Viite Kantola (HS). Lisäksi laadukas, usealta vuodelta, tarkasti dokumentoitu.

ks

zxy Miksi data sovelutuu korrespondenssianalyysin esittelyyn? Iso ja monimutkainen (kansainvälinen, datan laatu? kts. Blasius-viite alempana), sisällölliset muuttuja nominaaliasteikolla (kysymyspatterit, Likert), laadukas hyvin dokumentoitu aineisto.

zxy Onko itse asia kiinnostava? (Kantolan kolumni, HS).

ks Kokoava kappale, ja sen perään tarkentavat

ks1

ks2

ks-n

zxy Aineiston ongelmat ja puutteet (tavanomaisten surveyaineistojen ongelmien lisäksi, erityisesti vastauskadon). Kato erikseen, oikeastaan hyvä juttu koska CA soveltuu sen analyysiin.

zxy Aineisto kuvattava **sisällön** (mitä asiaa, ilmiötä, tällä datalla halutaan valaista), **para- ja metadatan** näkökulmasta (tai ainakin kerrottava mitä on saatavilla). Kolmanneksi aineiston “tilastotieteellinen olemus”: otanta-asetelmat, kansalliset versioinnit, harmonisoinnit (esim. puoluekenttä vertailukelpoiseksi).

1. Kysymyksissä maakohtaisia eroja. Osa perusteltuja, on haluttu tarkentaa tai muuten hifistellä. Osa kummallista, erityisesti neutraalin vaihtoehdon puuttuminen (Espanja). Nämä maat jätetään pois.
2. Datassa painot “maatasolle”, otanta sun muu kuvattu tarkasti dokumentaatiossa. Jos tutkimusongelma on maiden erojen analyysi, mitään vertailupainoja ei ole käytössä. Otokoko on paino. MG oikaisee ja ja oikaisee myös sukupuolien osuudet.

2.2 Aineiston kuvailu (tietosisältö)

ks “Perhe, työ ja sukupuoliroolit” tutkimuksen teemat, tarkoitus. **Paras** lähde Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston palvelu (https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD2820?tab=summary&study_language=fi).

2.3 Aineiston rajaaminen maat ja muuttujat

k maat, samankaltaisia, data saatavilla kiinnostavista muuttujista

k muuttujat. Laajasti käyetty, valittu sopiva kysymyspatteri asenteista naisten työssäkäyntiin ja joitain taustamuuttujia. Korrespondenssianalyysi on hyvä me-

Taulukko 2.1: ISSP2012:Työelämä ja perhearvot - kysymykset

muuttuja	kysymyksen tunnus, lyhennetty kysymys
V5	Q1a Working mother can have warm relation with child
V6	Q1b Pre-school child suffers through working mother
V7	Q1c Family life suffers through working mother
V8	Q1d Women's preference: home and children
V9	Q1e Being housewife is satisfying
V10	Q2a Both should contribute to household income
V11	Q2b Men's job is earn money, women's job household
V12	Q3a Should women work: Child under school age
V13	Q3b Should women work: Youngest kid at school
SEX	Respondents age
AGE	Respondents gender
DEGREE	Highest completed degree of education: Categories for international comparison
MAINSTAT	Main status: work, unemployed, in education...
TOPBOT	Top-Bottom self-placement (10 pt scale)
HHCHILDR	How many children in household: children between [school age] and 17 years of age
MARITAL	Legal partnership status: married, civil partnership...
URBRURAL	Place of living: urban - rural

netelmä aineiston analyysiin: monimutkainen ja laaja, paljon luokitteluasteikon muuttujia, “akvaariositaatti” tähän.

kysymykset

k Taulukon 2.1 kysymysten lyhyet versiot ovat datassa mukana. Sarakkeessa “muuttuja” on alkuperäisen aineiston muuttujanimi, kysymyksen tunnus on valittuun dataan luotu muuttujanimi. Auttaa vertailemaan tätä tutkielmaa moniin ISSP-datalla tehtyihin analyysihin.

k Kyselylomakkeilla kysymykset olivat hieman pidempiä, kuvassa 2.1 osa suomenkielistä lomaketta.

```
knitr::include_graphics('img/substvar_fi_Q1Q2.png')
```

taustamuuttujat

k maa, sukupuoli, haastateltavan ikä, koulutustaso, “virallinen” juridinen parisuhdestatus, pääasiallinen toimi (töissä, eläkkeellä jne), lasten lukumäärä perheessä ja asuinpaikka (maaseutu, suurkaupunki jne.), oma arvio sosiaalisesta asemasta (1-10). Kysymyksiä, tiedot tosin kerätty eri tavoin eri maissa.

Vastaajan ikä

K Aineistossa mukana puuttuvat vastaukset, puuttuvia ei ole kolmessa muuttu-

Seuraavaksi perheeseen, työhön ja kottoihin liittyviä kysymyksiä.

23. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Ringasta jokaiselle... iivita vain yksi vaihtoehto

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa eikä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a) Työssäkäyvä äiti pystyy luomaan lapsiinsa aivan yhtä lämpimän ja turvallisen suhteen kuin äiti, joka ei käy työssä	1	2	3	4	5	8
b) Alle kouluikäinen lapsi todennäköisesti kärsii, jos hänen äitinsä käy työssä	1	2	3	4	5	8
c) Kaiken kaikkiaan perhe-elämä kärsii, kun naisella on kokopäivätyö	1	2	3	4	5	8
d) On hyvä käydä töissä mutta tosiasiasa useimmat naiset haluavat ensisijaisesti kodin ja lapsia	1	2	3	4	5	8
e) Kotirouvana oleminen on aivan yhtä antoisaa kuin ansiotyön tekeminen	1	2	3	4	5	8

---

24. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Ringasta kummallakin rivillä vain yksi vaihtoehto.

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa eikä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a) Sekä miehen että naisen tulee osallistua perheen toimeentulon hankkimiseen	1	2	3	4	5	8
b) Miehen tehtävä on ansaita rahaa, naisen tehtävä on huolehtia kodista ja perheestä	1	2	3	4	5	8

---

25. Millä tavoin naisten pitäisi mielestäsi käydä työssä seuraavissa tilanteissa?
Ringasta kummallakin rivillä vain yksi vaihtoehto.

Naisen tulisi...	käydä kokopäivätyössä	käydä osapäivätyössä	pyydyä kotona	En osaa sanoa
a) Kun perheessä on alle kouluikäinen lapsi	1	2	3	8
b) Kun nuorin lapsi on aloittanut koulunkäynnin	1	2	3	8

Kuva 2.1: Suomenkielinen lomake

jassa (maa, ikä ja sukupuoli). Muutamilla havainnoilla puuttui tietoa iästä tai sukupuolesta, ja ne rajattiin pois.

Kuvataan tarkemmin, kun käytetään.

Miten aineistoa on käytetty?.

Korrespondenssianalyysin esimerkkiaineistona

Michael Greenacre on käyttänyt aineistoa eri vuosilta luentomateriaaleissa (Helsinki 2017 MCA, viite Moodleen?) ja kahdessa oppikirjassa ((Greenacre, 2010), (Greenacre, 2017b)).ISSP - aineisto vuodelta 1989 on käytetty myös neljän “singuaariarvohajoitelman perustuvan menetelmän” vertailuun(Greenacre, 2003).

“We consider the joint analysis of two matched matrices which have common rows and columns, for example multivariate data observed at two time points or split according to a dichotomous variable. Methods of interest include principal components analysis for interval-scaled data, correspondence analysis for frequency data, log-ratio analysis of compositional data and linear biplots in general, all of which depend on the singular value decomposition. A simple result in matrix algebra shows that by setting up two matched matrices in a particular block format, matrix sum and difference components can be analysed using a single application of the singular value decomposition algorithm. The methodology is applied to data from the International Social Survey Program comparing male and female attitudes on working wives across eight countries. The resulting biplots optimally display the overall cross-cultural differences as well as the male–female differences. The case of more than two matched matrices is also discussed.”

Blasius ja Thiessen ((Blasius and Thiessen, 2006)) arvioivat aineiston laatua ja

ja maiden vertailtavuutta vuoden 1994 aineistolla.

“This paper provides empirically-based criteria for selecting Items and countries to develop measures of an underlying construct of interest that are comparable in cross-national research. Using data from the 1994 International Social Survey Program and applying multiple correspondence analysis to a set of common items in each of the 24 participating countries, we show that both the quality of the data, as well as its underlying structure - and therefore meaning - vary considerably between countries. The approach we use for screening countries and items is especially useful in situations where the psychometric properties of the items have not been well established in previous research.”

tärkeä rajaus Substanssitutkimusta ei tässä käsitellä.

“ISSP - saitilla” löytyy bibliografia, ja hakupalveluillakin voi haravoida. **zxy** www.gesis.org - sivustolta löytyy myös julkaisuluettelo, voiko linkin laittaa alaviitteeksi tai suoraan leipätekstiin?

Sukupuoliroolien (gender roles) ja niihin liittyvien asenteiden vertailevaa kansainvälistä (cross-cultural) tutkimusta on tehty paljon. Tutkimusongelman sisällöllisten ja teoreettisen kysymysten nykytilaa kuvaa Walterin (Walter, 2018) tuore artikkeli. Omnibus surveys ?

Luku 3

Yksinkertainen korrespondenssianalyysi

k1 Yksi kysymys, kuusi maata, peruskäsitteet

k2 Luvun tärkeimmät asiat; mitä on luvassa?

3.1 Äiti töissä -kärsiikö lapsi?

k1 “Alle kouluikäinen lapsi todennäköisesti kärsii, jos hänen äitinsä käy työssä”. Lyhennän muotoon äiti töissä. ISSP-tutkimuksissa kaksi kysymystä, joissa sana “äiti”, MG havainnut ne poikkeaviksi (#V ?).

zxy Edellisessä luvussa on esitelyt aineisto, ja kerrottu rajaukset.

Tarkistetaan uudet muuttujat (koodilohkon tulostus pois tarvittaessa).

3.2 Kahden muuttujan frekvenssitaulukon analyysi

k Kolme taulukkoa: frekvenssitaulukko, riviprocentit ja sarakeprocentit

k Taulukoista

Ensimmäinen taulukko on data, lukumäärädataa. Toinen ja kolmas kaksi näkökulmaa samaan taulukkoon. Sarakkeilla ja riveillä on erilainen rooli, tässä riviprocentit ovat luonteva tapa verrata “riippuvaa muuttujaa”, eri maita.

k Rivit on saatu alkuperäisestä aineistosta osajoukkojen summina. MG:n terminologialla “samples”.

Kuvat

Taulukko 3.1: Kysymyksen Q1b vastaukset maittain

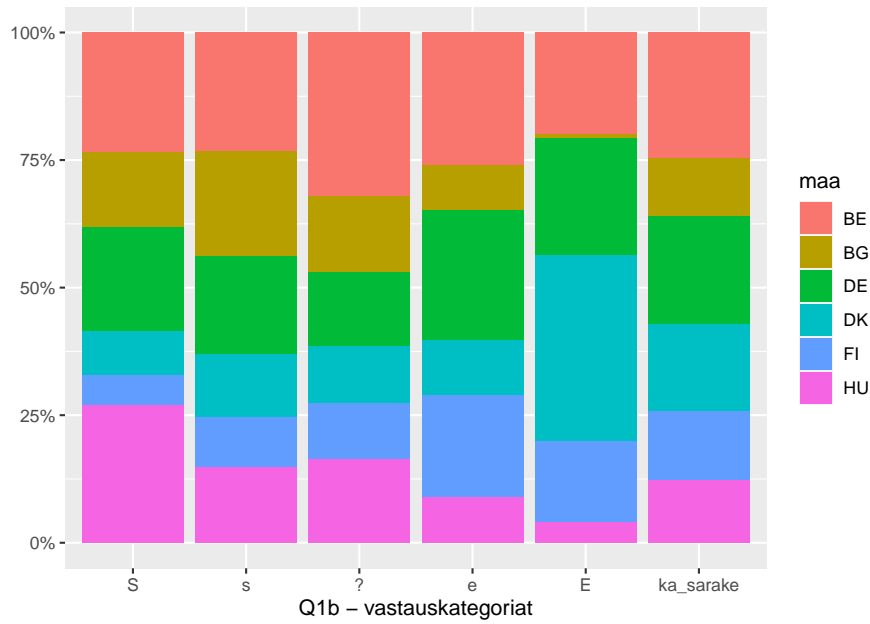
	S	s	?	e	E	Total
BE	191	451	438	552	381	2013
BG	118	395	205	190	13	921
DE	165	375	198	538	438	1714
DK	70	238	152	232	696	1388
FI	47	188	149	423	303	1110
HU	219	288	225	190	75	997
Total	810	1935	1367	2125	1906	8143

Taulukko 3.2: Kysymyksen Q1b vastaukset, riviprosentit

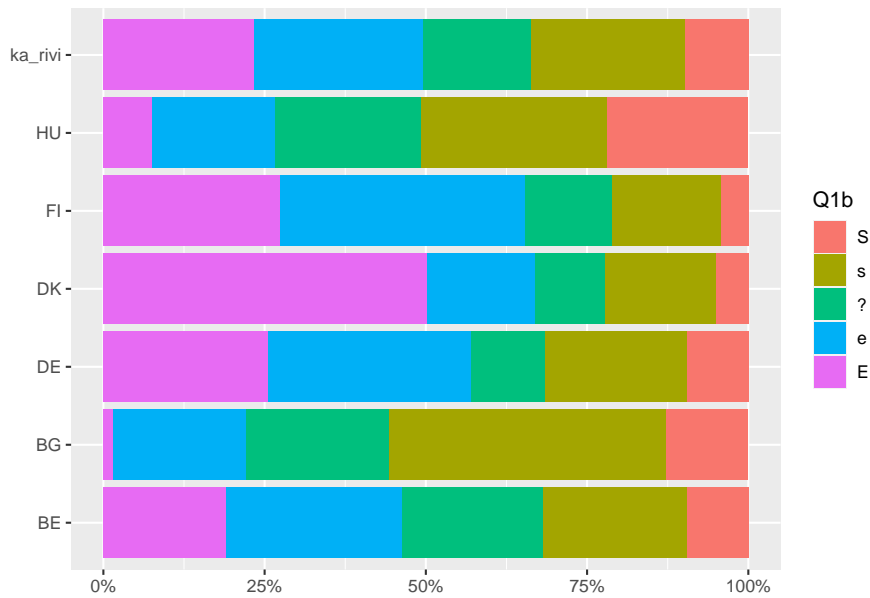
	S	s	?	e	E	Total
BE	9.49	22.40	21.76	27.42	18.93	100.00
BG	12.81	42.89	22.26	20.63	1.41	100.00
DE	9.63	21.88	11.55	31.39	25.55	100.00
DK	5.04	17.15	10.95	16.71	50.14	100.00
FI	4.23	16.94	13.42	38.11	27.30	100.00
HU	21.97	28.89	22.57	19.06	7.52	100.00
All	9.95	23.76	16.79	26.10	23.41	100.00

Taulukko 3.3: Kysymyksen Q1b vastaukset, sarakeprosentit

	S	s	?	e	E	All
BE	23.58	23.31	32.04	25.98	19.99	24.72
BG	14.57	20.41	15.00	8.94	0.68	11.31
DE	20.37	19.38	14.48	25.32	22.98	21.05
DK	8.64	12.30	11.12	10.92	36.52	17.05
FI	5.80	9.72	10.90	19.91	15.90	13.63
HU	27.04	14.88	16.46	8.94	3.93	12.24
Total	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

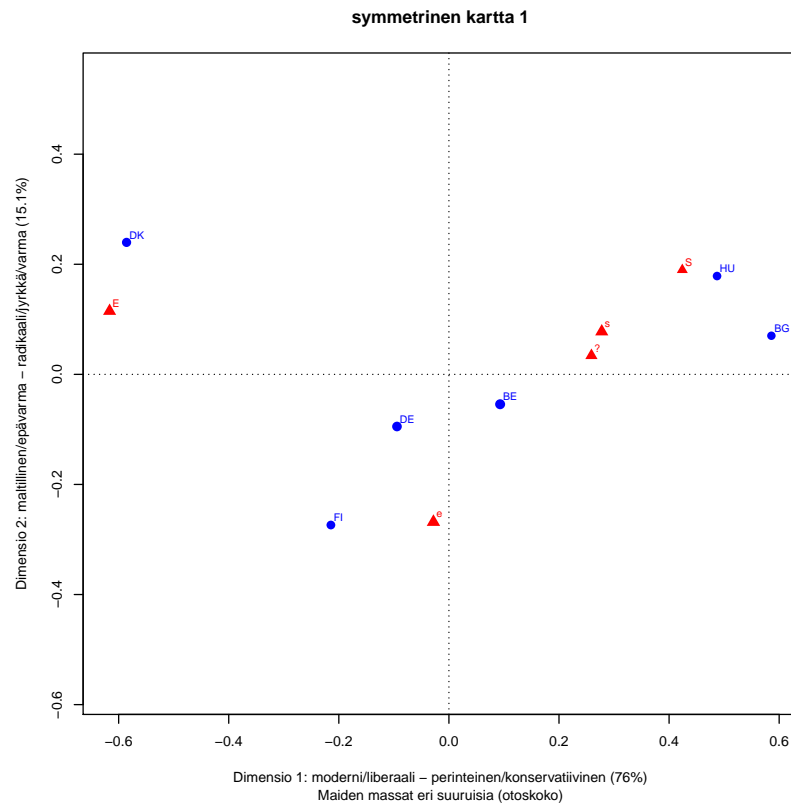

Kuva 3.1: Q1b:Sarakeprofiilit ja keskiarvoprofiili

Kuva 3.2: Q1b: riviprofiilit ja keskiarvorivi

3.3 CA - esimerkki

Kuva 3.3: Q1b: lapsi kärsii jos äiti on töissä

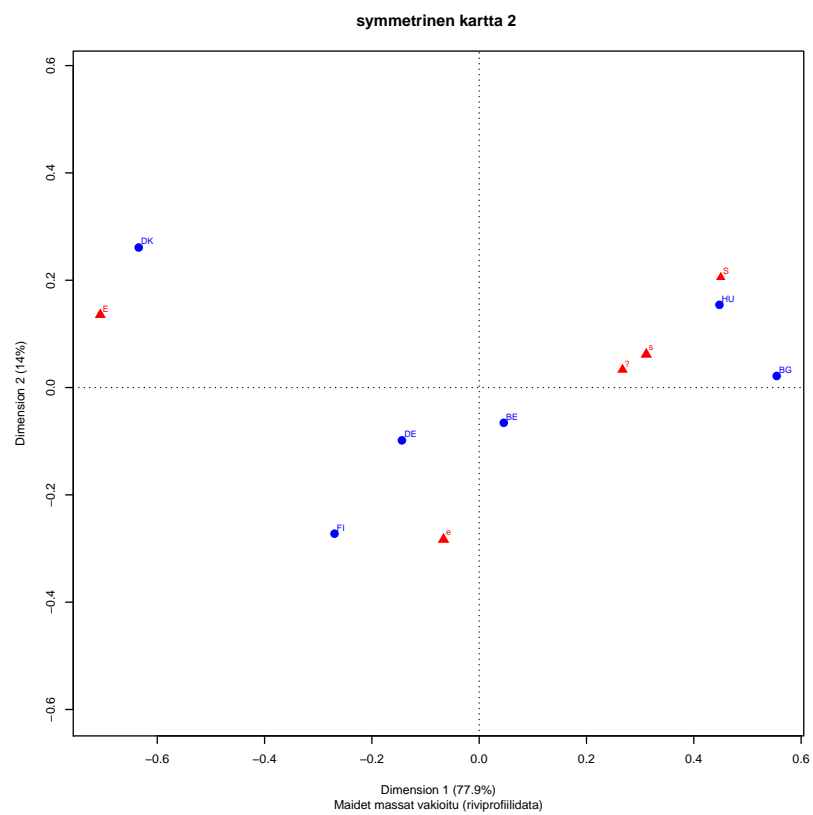
k Kartan tulkinta

k

edit1 jatkossa plot - main on kuvan tyyppi (symmetrinen, kontribuutio jne), koodilohkon fig.cap “ylimmän tason” otsikko.

edit2 Akseleiden tekstit (Dimensio 1... jne) asetettu käsin, ikävä kyllä myös selitetyn inertian osuus.

edit3 Onko tämä kartta liian aikaisin? Tämä ei ole pääasia, vaan selvennys.

Kuva 3.4: Q1b: lapsi kärsii jos äiti on töissä

Luku 4

Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 1 - täydentävät pisteet

edit Edellisissä luvussa selitetty barysentrinen keskiarvopiste; teorialiitteessä hieman laveammin.

edit CA:n joustava käyttö vaatii matriisioperaatioita, ja muuta datan rakenteen muokkausta (rivien lisääminen input-dataan jne.).

4.1 Täydentävät pisteet (supplementary points)

Tekstistä oma dokkari, eri käyttötapaukset lyhyesti. Edellisen luvun asymmetrisen kartan avulla perustellaan, miten pisteitä voidaan lisätä.

4.2 Saksan ja Belgian alueet

4.2.1 Data ja taulukko aluejaosta

4.2.2 Symmetrinen kartta

k Kuvassa myös kontribuutiot ja massat värisävyinä ja pisteiden kokona. Yleiskuvaan riittävä, ei kovin selkeä yksityiskohdissa. Motivaatio seuraavalle jaksolle.

k Kaukana on kaukana, mutta lähellä voi olla myös kaukana.

4.3 CA:n numeeriset tulokset

edit Teorialiitteessä selitetään tarkemmin numeeristen tulosten tausta, tässä apuneuvo (a) kuvan tulkinnan varmistamiseen ja (b) approksimaation laadun tarkistamiseen.

kontribuutiokartta**

k Kartan tarkoitus lyhetää skaalaamalla asymm. kuvan sarakevektoreita

esimerkki 3d- kartasta - Saksan ja Belgian dimensiot

k Ei kovin hyviä kuvia, mutta periaate on tärkeä. Kartta on approksimaatio, pitää päättää milloin se on tarpeeksi hyvä. Tai mille pisteille hyvä, mille huonompi.

Luku 5

Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 2 - yhteisvaikutusmuuttujat

edit Yksinkertaisin tapa ottaa muita muuttujia mukaan analyysiin.

k Kaksi yhteisvaikutusmuuttujaan (MG “interactive coding”), sukupuoli ja ikäluokka/kohortti

k Poikkileikkausaineistossa vastaajan ikä kuvaa sekä ikää että mitä erilaisimpia sukupolvivaikutuksia. Ei voi oikein erottaa toisistaan. Vastaajat ovat elämänsä eri vaiheissa kohdanneet lukuisia rajuja muutoksia toisen maailmansodan jälkeen. Nähtiin jo edellisessä jaksossa!

k Poikkileikkausaineistossa vastaajan ikä kertoo ikäluokan (kohortin), vastaajat ovat kokeneet esim. kaksi mullistusten vuotta elämänsä eri vaiheissa. Kaksin nuorinta ikäluokka on ollut 1990 alle 14-vuotiaita ja vanhin ikäluokka yli 44-vuotiaita. Finanssikriisin vuonna 2008 toiseksi nuorin ikäluokka on ollut 22-31 vuotiaita, ja kaksi vanhinta yli 51-vuotiaita.

5.1 Ikä ja sukupuoli

edit Lyhyesti tämä, aineisto aggregoitu ikä- ja sukupuoliryhmiin. **edit** Voi myös lisätä täydentävinä pisteinä “peruskarttaan”, ei tehdä.

5.2 Ikä, sukupuoli ja maa

edit Yksi vaikeaselkoinen kartta täynnä pisteitä, tihrustellaan.

edit Stabiilius - teorialiitteessä laajemmin mutta tässä lyhyt vilkaisu. Taulukko alkaa harveta, jo edellä kerrottiin että aineisto painottuu kaikissa maissa vanhempiin ikäluokkiin.

yksinkertainen tarkistus Löytyykö riviproviileja joilla pieni massa ja suuri kontribuutio? Ei löydy, mutta jo kuvan tukkoisuus vaatii luokkien yhdistelyä. Aika työlästä!

Luku 6

Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 3 - osajoukon CA

xyz Yksinkertainen korrespondenssianalyysi on menetelmän tulkinnan perusta. laajentaa monipuolisempiin tutkimusasetelmiin. Varsinainen useamman muuttujan korrespondenssianalyysi / monimuuttuja-CA (MCA - multiple correspondence analysis) esitellään seuraavassa luvussa.

Luku 7

Monimuuttuja- korrespondenssianalyysi (MCA) ja yhdistetyt taulukot

edit Kaksi tutkimusasetelmaa: kahden muuttujajoukon väliset yhteydet ja muuttujajoukon sisäiset yhteydet.

edit Matemaattisesti kaikki muuttuu paljon mutkikkaammaksi, ja yksinkertaisen perustapauksen selkeät tulkinnot eivät toimi. Tärkeä asia: CA:n skaalausominaisuudet ja visuaalinen tulkinta pätevät edelleen.

edit Teorialiitteessä tästä enemmän, ranskalaiset edelleen eri mieltä.

edit CA on hajonnan (intertian) dekomponoinnin menetelmä.

7.1 Pinotut ja yhdistetyt taulukot (stacked and concatenated tables)

Hyvin yksinkertainen esimerkki.

edit Mutta tässä esimerkkiaineisto, jossa ei puuttuvia tietoja. Ne olisivatkin aika pulmallisia, varianssin dekomponointi vaatii samat reunajakaumat.

7.2 MCA - monimuuttujakorrespondenssianalyysi

k Terminologiasta: monta muuttujaa on jo ollut käytössä. MCA on monimuuttujamenetelmä samassa mielessä kuin faktorianalyysi. Analysoidaan usean statukseltaan samanlaisen muuttujan välisiä suhteita, ja myös niiden yhteyksiä tutkimusongelman kannalta “eksogeenisiin” taustamuuttujiin tai “selittäjiin”. Surveytutkimuksen kyselylomakkeen kysymyspatterit luotaavat tietoa joistain taustalla olevista asenteista.

edit yksi kappale, jossa tutkimusasetelmaa verrataan tilastollisten mallien asetelmaan? Jako “selittäjiin” ja selitettävään, moniyhtälömallit? Faktorianalyysi tässä selkein vertailukohde

k Data

k Puuttuvat havainnot

Liitteet

7.3 Korrespondenssianalyysin teoriaa

7.4 Suomenkielinen lomake (esimerkki)

Tämä kuva on myös tekstissä, kätevä tapa esittää siististi kysymysten pitkät versiot.

```
knitr::include_graphics('img/substvar_fi_Q1Q2.png')
```

Seuraavaksi perheeseen, työhön ja kotitöihin liittyviä kysymyksiä.						
23. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? <i>Rengasta jokaiselt... luvulta vain yksi vaihtoehto.</i>						
	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a)	Työssäkäyvä äiti pystyy luomaan lapsiinsa aivan yhtä lämpimän ja turvallisen suhteen kuin äiti, joka ei käy työssä.....					
b)	Alle kouluikäinen lapsi todennäköisesti kärsii, jos hänen äitinsä käy työssä.....					
c)	Kaiken kaikkiaan perhe-elämä kärsii, kun naisella on kokopäivätyö.....					
d)	On hyvä käydä toissa mutta tosiasiassa useimmat naiset haluavat ensisijaisesti kodin ja lapsia.....					
e)	Kotirouvana oleminen on aivan yhtä antoisaa kuin ansiotyön tekeminen.....					
<hr/>						
24. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? <i>Rengasta kummallakin luvulta vain yksi vaihtoehto.</i>						
	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a)	Sekä miehen että naisen tulee osallistua perheen toimeentulon hankkimiseen.....					
b)	Miehen tehtävä on ansaita rahaa; naisen tehtävä on huolehtia kodista ja perheestä.....					
<hr/>						
25. Millä tavoin naisten pitäisi mielestäsi käydä työssä seuraavissa tilanteissa? <i>Rengasta kummallakin luvulta vain yksi vaihtoehto.</i>						
Naisen tulisi...		käydä kokopäivätyössä	käydä osapäivätyössä	pysyä kotona	En osaa sanoa	
a)	Kun perheessä on alle kouluikäinen lapsi.....					
b)	Kun nuorin lapsi on aloittanut koulunkäynnin.....					

Kuva 7.1: Esimerkki suomenkielisestä lomakkeesta

7.5 R - koodi

```
# 18.10.2020
library(rgl)
library(ca)
library(haven)
library(dplyr)
library(knitr)
library(tidyverse)
library(lubridate)
library(rmarkdown)
library(ggplot2)
library(furniture)
library(scales) # G_1_2 - kuva
library(reshape2) # G_1_2 - kuva
library(printr) #19.5.18 taulukoiden ja matriisien tulostukseen
library(bookdown)
library(tinytex)
library(assertthat)

# automatically create a bib database for R packages
knitr::write_bib(c(
  .packages(), 'bookdown', 'knitr', 'rmarkdown'
), 'packages.bib')

# include FALSE: ei koodia eikä tulostusta dokumenttiin - poistettava turhia
# välitulostuksia (18.10.2020)
# Aineiston rajaamisen kolme vaihetta (10.2018)
#
# TIEDOSTOJEN NIMEÄMINEN
#
# R-datatiedostot .data - tarkenteella ovat osajoukkoja koko ISSP-datasta ISSP2012.dat
# R-datatiedostot .dat - tarkenteella: mukana alkuperäisten muuttujien muunnoksia
# (yleensä as_factor), alkuperäisissä muuttujissa mukana SPSS-tiedoston metadata.
#
# Luokittelumuuttujan tyyppi on datan lukemisen jälkeen yleensä merkkijono (char)
# ja haven_labelled.
#
# Muutetaan R-datassa ordinaali- tai nominaaliasteikon muuttujat haven-paketin
# as_factor - funktiolla faktoreiksi. R:n faktortyyppin muuttujille voidaan tarvittaes.
# määritellä järjestys, toistaiseksi niin ei tehdä (25.9.2018).
#
# Muunnetun muuttujan rinnalla säilytetään SPSS-tiedostosta luettu muuttja, metatiedot
# alkuperäisessä.
```



```

#
# R-datatieostot joiden nimen loppuosa on muotoa *esim1.dat: käytetään analyyseissä
#
# 1. VALITAAN MAAT (25) -> ISSP2012jh1a.data. Muuttujat koodilohkossa datasel_var1
#
# kolme maa-muuttujaa datassa. V3 erottelee joidenkin maiden alueita, V4 on koko
# maan koodi ja C_ALPHAN on maan kaksimerkkinen tunnus.
#
# V3 - Country/ Sample ISO 3166 Code (see V4 for codes for whole nation states)
# V3 erot valituissa maissa
# 5601 BE-FLA-Belgium/ Flanders
# 5602 BE-WAL-Belgium/ Wallonia
# 5603 BE-BRU-Belgium/ Brussels
# 27601 DE-W-Germany-West
# 27602 DE-E-Germany-East
# 62001 PT-Portugal 2012: first fieldwork round (main sample)
# 62002 PT-Portugal 2012: second fieldwork round (complementary sample)
# Myös tämä on erikoinen, näyttää olevan vakio kun V4 = 826:
# 82601 GB-GBN-Great Britain
# Portugalissa aineistoa täydennettiin, koska siinä oli puutteita. Jako ei siis ole oleellinen,
# mutta muut ovat. Tähdellä merkityt maat valitaan johdattelevaan esimerkkiin.
#
# Maat (25)
#
# 36 AU-Australia
# 40 AT-Austria
# 56 BE-Belgium*
# 100 BG-Bulgaria*
# 124 CA-Canada
# 191 HR-Croatia
# 203 CZ-Czech Republic
# 208 DK-Denmark*
# 246 FI-Finland*
# 250 FR-France
# 276 DE-Germany*
# 348 HU-Hungary*
# 352 IS-Iceland
# 372 IE-Ireland
# 428 LV-Latvia
# 440 LT-Lithuania
# 528 NL-Netherlands
# 578 NO-Norway
# 616 PL-Poland
# 620 PT-Portugal
# 643 RU-Russia

```

```

# 703 SK-Slovakia
# 705 SI-Slovenia
# 752 SE-Sweden
# 756 CH-Switzerland
# 826 GB-Great Britain and/or United Kingdom - jätetään pois jotta saadaan TOPBOT
# -muuttuja mukaan (top-bottom self-placement) .(9.10.18)
# 840 US-United States - jätetään pois, jotta saadaan TOPBOT-muuttuja mukaan.(10.10.18)
#
# Belgian ja Saksan alueet:
# V3
# 5601 BE-FLA-Belgium/ Flanders
# 5602 BE-WAL-Belgium/ Wallonia
# 5603 BE-BRU-Belgium/ Brussels
# 27601 DE-W-Germany-West
# 27602 DE-E-Germany-East
#
# Unkari (348) toistaiseksi mukana, mutta joissain kysymyksissä myös Unkarilla on
# poikkeavia vastausvaihtoehtoja(HU_V18, HU_V19,HU_V20). Jos näitä muuttujia käytetään
# Unkari on parempi jättää pois.
#
#
# (25.4.2018) user_na
# haven-paketin read_spss - funktiolla voi r-tiedostoon lukea myös SPSS:n sallimat kol
# (yleensä 7, 8, 9) tarkempaa koodia puuttuvalle tiedolle.
# "If TRUE variables with user defined missing will be read into labelled_spss objects
# If FALSE, the default, user-defined missings will be converted to NA"
# https://www.rdocumentation.org/packages/haven/versions/1.1.0/topics/read\_spss
#

ISSP2012jh.data <- read_spss("data/ZA5900_v4-0-0.sav") #luetaan alkuperäinen data R- d

#str(ISSP2012jh.data)

incl_countries25 <- c(36, 40, 56,100, 124, 191, 203, 208, 246, 250, 276, 348, 352,
                     372, 428, 440, 528, 578, 616, 620, 643, 703, 705, 752, 756)

#str(ISSP2012jh.data)
#str(ISSP2012jh.data) #61754 obs. of 420 variables - kaikki

ISSP2012jh1a.data <- filter(ISSP2012jh.data, V4 %in% incl_countries25)

#head(ISSP2012jh1a.data)
#str(ISSP2012jh1a.data) #34271 obs. of 420 variables, Espanja ja Iso-Britannia
# pois (9.10.2018)
# str(ISSP2012jh1a.data) # 32969 obs. of 420 variable, Espanja Iso-Britannia,

```

```

#                               USA pois (10.10.2018)
#
# names() # muuttujien nimet
# Maakohtaiset muuttujat (kun on poikettu ISSP2012 - vastausvaihtoehtoista tms.)
# on aineistossa eroteltu maatunnus-etuliitteellä (esimerkiksi ES_V7).
# Demografisissa ja muissa taustamuuttujissa suuri osa tiedoista on kerätty maa-
# kohtaisilla lomakkeilla. Vertailukelpoiset muuttujat on konstruoitu niistä.
# Muuttujia on 420, vain osa yhteisiä kaikille maille.

# include FALSE: ei koodia eikä tulostusta dokumenttiin - poistettava turhia
# välitulostuksia (18.10.2020)
# 2. VALITAAN MUUTTUJAT -> ISSP2012jh1b.data. Maat valittu koodilohkossa dataset_country1
#
#
# Muuttujat on luokiteltu dokumentissa ZA5900_overview.pdf
# https://zocat.gesis.org/webview/index.jsp?object=http://zocat.gesis.org/obj/fStudy/ZA5900
# Study Description -> Other Study Description -> Related Materials
#
#

# METADATA

metavars1 <- c("V1", "V2", "DOI")

#MAA - maakoodit ja maan kahden merkin tunnus

countryvars1 <- c("V3","V4","C_ALPHAN")

# SUBSTANSSIMUUTTUAJAT - Attitudes towards family and gender roles (9)
#
# Yhdeksän kysymystä (lyhennetyt versiot, englanniksi), vastausvaihtoehdot Q1-Q2
#
# 1 = täysin samaa mieltä, 2 = samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä,
# 4 = eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä
#
# Q1a Working mother can have warm relation with child
# Q1b Pre-school child suffers through working mother
# Q1c Family life suffers through working mother
# Q1d Women's preference: home and children
# Q1e Being housewife is satisfying
#
# Q2a Both should contribute to household income
# Q2b Men's job is earn money, women's job household
#
# Q3a Should women work: Child under school age

```

```

# Q3b Should women work: Youngest kid at school
# 1= kokopäivätyö, 2 = osa-aikatyö, 3 = pysyä kotona, 8 = en osaa sanoa (can't choose)
#
# Kysymysten Q3a ja Q3b eos-vastaus ei ole sama kuin "en samaa enkä eri mieltä" (ns.
# vaihtoehto), mutta kieltäytymisiä jne. (koodi 9) on aika vähän. Kolmessa
# maassa ne on yhdistetty:
# (8 Can't choose, CA:can't choose+no answer, KR:don't know+refused, NL:don't know).
# Kun SPSS-tiedostosta ei ole tuotu puuttuvan tiedon tarkempaa luokittelua,
# erottelua ei voi tehdä.
#
#
#

substvars1 <- c("V5","V6","V7","V8","V9","V10","V11","V12","V13") # 9 muuttujaa

# Nämä yhteiset muuttujat pois (maaspesifien muuttujien lisäksi) :
#
# "V14","V15","V16", "V17","V18","HU_V18","V19","HU_V19","V20","HU_V20","V21",
# "V28","V29","V30","V31","V32","V33",# "V34", "V35", "V36", "V37", "V38", "V39",
# "V40", "V41", "V42", "V43", "V44", "V45", "V46", "V47", "V48", "V49", "V50",
# "V51", "V52", "V53", "V54", "V55", "V56", "V57", "V58", "V59", "V60", "V61",
# "V62", "V63", "V64", "V65", "V65a","V66", "V67"
#
#
# DEMOGRAFISET JA MUUT TAUSTAMUUTTUJAT (8)
#
# AGE, SEX
#
# DEGREE - Highest completed degree of education: Categories for international comparison
# Slightly re-arranged subset of ISCED-97
#
# 0 No formal education
# 1 Primary school (elementary school)
# 2 Lower secondary (secondary completed does not allow entry to university: obligatory)
# 3 Upper secondary (programs that allow entry to university or programs that allow to
# other ISCED level 3 programs - designed to prepare students for direct entry into
# 4 Post secondary, non-tertiary (other upper secondary programs toward labour market
# 5 Lower level tertiary, first stage (also technical schools at a tertiary level)
# 6 Upper level tertiary (Master, Dr.)
# 9 No answer, CH: don't know
# Yhdistelyt?
#
# MAINSTAT - main status: Which of the following best describes your current situation
#
# 1 In paid work

```

2 Unemployed and looking for a job, HR: incl never had a job
 # 3 In education
 # 4 Apprentice or trainee
 # 5 Permanently sick or disabled
 # 6 Retired
 # 7 Domestic work
 # 8 In compulsory military service or community service
 # 9 Other
 # 99 No answer
 # Armeijassa tai yhdyskuntapalvelussa muutamia, muutamissa maissa. Kategoriassa 9
 # on hieman väkeä. Yhdistetään 8 ja 9. Huom! Esim Puolassa ei yhtään eläkeläistä
 # eikä kategoriassa 9, Saksassa ei ketään kategoriassa 9.
 #
 # TOPBOT - Top-Bottom self-placement (10 pt scale)
 #
 # "In our society, there are groups which tend to be towards the top and groups
 # which tend to be towards the bottom. Below is a scale that runs
 # from the top to the bottom. Where would you put yourself on this scale?"
 # Eri maissa hieman erilaisia kysymyksiä.
 #
 # HHCHILDR - How many children in household: children between [school age] and
 # 17 years of age
 #
 # 0 No children
 # 1 One child
 # 2 2 children
 # 21 21 children
 # 96 NAP (Code 0 in HOMPOP)
 # 97 Refused
 # 99 No answer
 #
 # Voisi koodata dummymuuttujaksi lapsia (1) - ei lapsia (0).
 # Ranskan datassa on erittäin iso osa puuttuvia tietoja ("99", n. 20 %), myös
 # Austarlialla aika paljon. Sama tilanne myös muissa perheen kokoon liittyvissä
 # kysymyksissä.
 #
 # MARITAL - Legal partnership status
 #
 # What is your current legal marital status?
 # The aim of this variable is to measure the current 'legal' marital status '
 # PARTLIV - muuttujassa on 'de facto' - tilanteen tieto parisuhteesta
 #
 # 1 Married
 # 2 Civil partnership
 # 3 Separated from spouse/ civil partner (still legally married/ still legally

```

#   in a civil partnership)
# 4 Divorced from spouse/ legally separated from civil partner
# 5 Widowed/ civil partner died
# 6 Never married/ never in a civil partnership, single
# 7 Refused
# 8 Don't know
# 9 No answer
#
# URBRURAL - Place of living: urban - rural
#
# 1 A big city
# 2 The suburbs or outskirts of a big city
# 3 A town or a small city
# 4 A country village
# 5 A farm or home in the country
# 7 Other answer
# 9 No answer
# 1 ja 2 vaihtelevat aika paljon maittain, parempi laskea yhteen. Unkarista puuttuu
# jostain syystä kokonaan vaihtoehto 5. Vaihtoehtoon 7 on valinnut vain 4 vastaajaa Ra
# Yhdistetään 1 ja 2 = city, 3 = town, rural= 4, 5, 7
#

bgvars1 <- c( "SEX","AGE","DEGREE", "MAINSTAT", "TOPBOT", "HHCHILDR", "MARITAL", "URBR

#Valitaan muuttujat

jhvars1 <- c(metavars1,countryvars1, substvars1,bgvars1)

#jhvars1
ISSP2012jh1b.data <- select(ISSP2012jh1a.data, all_of(jhvars1))

# laaja aineisto - mukana havainnot joissa puuttuvia tietoja
# hauska detalji URBRURAL - muuttujan metatiedoissa viite jonkun työaseman hakemistoon
# str(ISSP2012jh1b.data) #32969 obs. of 23 variables
#
# SUBSTANSSIMUUTTUAJAT
#
# $ V5      : 'haven_labelled' num  5 1 2 2 1 NA 2 4 2 2 ...
# .. attr(*, "label")= chr "Q1a Working mom: warm relationship with children as a no
# .. attr(*, "labels")= Named num  0 1 2 3 4 5 8 9
#
# ISSP2012jh1b.data$V5 näyttää tarkemmin rakenteen
#
# glimpse(ISSP2012jh1b.data)
# str(ISSP2012jh1b.data) # 32969 obs. of 23 variables

```

```

# Poistetaan havainnot, joissa ikä (AGE) tai sukupuolitieto puuttuu (5.7.2019)

ISSP2012jh1c.data <- filter(ISSP2012jh1b.data, (!is.na(SEX) & !is.na(AGE)))

str(ISSP2012jh1c.data) # 32823 obs. of 23 variables, 32969-32823 = 146
# TARKISTUS 8.6.20 dplyr 1.0.0-päivitys: havaintojen ja muuttujien määrä ok.

# VAIHE 1 - muuttujat joissa ei ole puuttuvia tietoja

# vaihe 1.1 haven_labelled ja chr -> as_factor

ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1c.data %>%
  mutate(maa = as_factor(C_ALPHAN), # ei puuttuvia, ei tyhjiä leveleitä
         maa3 = as_factor(V3), # maakoodi, jossa aluejako joillan mailla
         sp1 = as_factor(SEX), # ei puuttuvia, tyhjä level "no answer" 999
        )

# C_ALPHAN - maa - maa3 tarkistuksia

# V3
# "Pulma" on järjestys. C_ALPHAN ("chr") on aakkosjärjestyksessä, kun luodaan
# maa = as_factor(C_ALPHAN) järjestys muuttuu (esiintymisjärjestys datassa?)
# maa3 muunnetaan maakoodista (haven_labelled' num), jonka

# str(ISSP2012jh1d.dat$maa) #Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric
# attributes(ISSP2012jh1d.dat$maa) # ei tyhiä levels-arvoja, 25 levels
# ISSP2012jh1d.dat$maa %>% fct_unique()
# ISSP2012jh1d.dat$maa %>% fct_count() # summary kertoo samat tiedot (20.2.20)
# sum(is.na(ISSP2012jh1d.dat$maa)) # ei puuttuvia tietoja
# ISSP2012jh1d.dat$maa %>% summary() # mukana vain valitut 25 maata

# str(ISSP2012jh1d.dat$maa3) #"Country/ Sample ISO 3166 Code
#(see V4 for codes for whole nation states)"
# 29 levels

# str(ISSP2012jh1d.dat$V3)

# attributes(ISSP2012jh1d.dat$maa3) # ei tyhiä levels-arvoja, 29 levels
# sum(is.na(ISSP2012jh1d.dat$maa3)) # nolla ei ole puuttuva tieto! (3.2.20)
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_unique()
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_count()
# Vain näissä on jaettu maan havainnot (3.2.20)
#
# [38] BE-FLA-Belgium/ Flanders
# [39] BE-WAL-Belgium/ Wallonia

```

```

# [40] BE-BRU-Belgium/ Brussels
# [41] DE-W-Germany-West
# [42] DE-E-Germany-East
# [43] PT-Portugal 2012: first fieldwork round (main sample)
# [44] PT-Portugal 2012: second fieldwork round (complementary sample)

# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_count() #miksi ei tulosta mitään? (3.2.2020)

# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% summary()
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_unique()
# maa3: 25 maata, havaintojen määrä. Poisjätetyissä havaintoja 0.
# glimpse(ISSP2012jh1d.dat$maa3)
# head(ISSP2012jh1d.dat$maa3)
# length(levels(ISSP2012jh1d.dat$maa3))

# C_ALPHAN alkuperäinen järjestys, maa aakkosjärjestyssä (2.2.20)
#
# Huom1: Myös merkkijonomuuttujaa C_ALPHAN tarvitaan jatkossa.
#
# Huom2: kun dataa rajataan, on tarkistettava ja tarvittaessa poistettava
# "tyhjät" R-factor - muuttujan "maa" luokat (3.2.2020)

# vaihe 1.2 tyhjät luokat (levels) pois faktoreista

ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(sp = fct_drop(sp1),
         maa3 = fct_drop(maa3)
  )

# maa3 - tarkistuksia

# str(ISSP2012jh1d.dat$maa3) # 29 levels
# attributes(ISSP2012jh1d.dat$maa3)
# sum(is.na(ISSP2012jh1d.dat$maa3)) # nolla ei ole puuttuva tieto! (3.2.20)
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% summary()
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_unique()
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_count()
#
# str(ISSP2012jh1d.dat$C_ALPHAN)
# attributes(ISSP2012jh1d.dat$C_ALPHAN)

# TESTAUKSIA
#
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(C_ALPHAN, maa)

```



```

# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(C_ALPHAN, maa3)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(maa, maa3)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(V3, maa3)

# sp, sp1, SEX - tarkistuksia
#
# ISSP2012jh1d.dat$sp %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$sp %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(SEX, sp1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(SEX, sp)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(sp1, sp)

# vaihe 1.3 uudet "faktorilabelit"
ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(sp =
    fct_recode(sp,
      "m" = "Male",
      "f" = "Female")
    )

# Tarkistuksia

# ISSP2012jh1d.dat$sp %>% fct_unique()
# ISSP2012jh1d.dat$sp %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$sp %>% summary()

# AGE -> ika
ISSP2012jh1d.dat$ika <- ISSP2012jh1d.dat$AGE

# Tarkistuksia
attributes(ISSP2012jh1d.dat$ika) # tyhjä level "No answer"
# str(ISSP2012jh1d.dat$ika)
ISSP2012jh1d.dat$ika %>% summary()

ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableC(AGE, ika, cor_type = "pearson", na.rm = FALSE, rounding = 5,
    output = "text", booktabs = TRUE, caption = NULL, align = NULL,
    float = "htb") %>% kable()

# Ikäjakautuma - ei tarvita (18.10.2020)
#
# ISSP2012jh1d.dat$ika %>% hist(main = "ISSP 2012: vastaajan ikä")

# Substanssi- ja taustamuuttujat R-faktoreiksi
ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%

```

```

mutate(Q1a1 = as_factor(V5), #labels
      Q1b1 = as_factor(V6),
      Q1c1 = as_factor(V7),
      Q1d1 = as_factor(V8),
      Q1e1 = as_factor(V9),
      Q2a1 = as_factor(V10),
      Q2b1 = as_factor(V11),
      Q3a1 = as_factor(V12), #labels = vastQ3_labels (W,w,H)
      Q3b1 = as_factor(V13), #labels = vastQ3_labels
      edu1 = as_factor(DEGREE),
      msta1 = as_factor(MAINSTAT),
      sosta1 = as_factor(TOPBOT),
      nchild1 = as_factor(HHCHILDR),
      lifsta1 = as_factor(MARITAL),
      urbru1 = as_factor(URBRURAL)
)

# Muuttujat Q1a1...urbru1 ovat apumuuttujia, joissa on periaatteessa kaikki SPSS-
# tiedostosta siirtyvä metatieto. Poikkeus on SPSS:n kolme tarkentavaa koodia
# puuttuvalle tiedolle, ne saisi mukaan read_spss - parametrin avulla (user_na=TRUE)
#

# Tarkistuksia
# ISSP2012jh1d.dat %>% summary()

# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(Q1a1, Q1b1, Q1c1,Q1d1,Q1e1, Q2a1, Q2b1, Q3a1,Q3b1) %>%
#   summary()
#
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(edu1,msta1, sosta1, nchild1, lifsta1, urbru1) %>%
#   summary()

# Substanssimuuttujat - ristiintaulukoinnit riittävät (6.2.20)

# ISSP2012jh1d.dat$Q1a1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1b1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1c1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1d1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1e1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q2a1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q2b1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q3a1 %>% fct_count()
#ISSP2012jh1d.dat$Q3b1 %>% fct_count()

```

```

# Taustamuuttujat - ristiintaulukoinnit riittävät (6.2.20)

# ISSP2012jh1d.dat$edu1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$msta1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$sosta1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$nchild1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$lifsta1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$urbru1 %>% fct_count()

# Poistetaan tyhjät luokat muuttujista

ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(Q1a = fct_drop(Q1a1),
         Q1b = fct_drop(Q1b1),
         Q1c = fct_drop(Q1c1),
         Q1d = fct_drop(Q1d1),
         Q1e = fct_drop(Q1e1),
         Q2a = fct_drop(Q2a1),
         Q2b = fct_drop(Q2b1),
         Q3a = fct_drop(Q3a1),
         Q3b = fct_drop(Q3b1),
         edu = fct_drop(edu1),
         msta = fct_drop(msta1),
         sosta = fct_drop(sosta1),
         nchild = fct_drop(nchild1),
         lifsta = fct_drop(lifsta1),
         urbru = fct_drop(urbru1)

  )

# Tarkistuksia 1

# ISSP2012jh1d.dat %>% summary()
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(Q1a, Q1b, Q1c, Q1d, Q1e, Q2a, Q2b, Q3a, Q3b) %>%
#   str()
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(Q1a1, Q1b1, Q1c1, Q1d1, Q1e1, Q2a1, Q2b1, Q3a1, Q3b1) %>%
#   str()
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(edu, msta, sosta, nchild, lifsta, urbru) %>%
#   str()
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(edu1, msta1, sosta1, nchild1, lifsta1, urbru1) %>%
#   str()

```

```

# Tarkistuksia 2 - ristiintaulukointeja
# Substanssimuuttujat

# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1a,Q1a1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1b,Q1b1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1c,Q1c1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1d,Q1d1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1e,Q1e1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q2a,Q2a1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q2b,Q2b1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q3a,Q3a1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q3b,Q3b1)

# Taustamuuttujat

# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(edu,edu1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(msta,msta1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(sosta,sosta1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(nchild,nchild1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(lifsta,lifsta1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(urbru,urbru1)

# Uusi muuttuja, jossa NA-arvot ovat mukana muuttujan uutena luokkana. Muuttujat
# nimetään Q1a -> Q1am.

ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(Q1am = fct_explicit_na(Q1a, na_level = "missing"),
         Q1bm = fct_explicit_na(Q1b, na_level = "missing"),
         Q1cm = fct_explicit_na(Q1c, na_level = "missing"),
         Q1dm = fct_explicit_na(Q1d, na_level = "missing"),
         Q1em = fct_explicit_na(Q1e, na_level = "missing"),
         Q2am = fct_explicit_na(Q2a, na_level = "missing"),
         Q2bm = fct_explicit_na(Q2b, na_level = "missing"),
         Q3am = fct_explicit_na(Q3a, na_level = "missing"),
         Q3bm = fct_explicit_na(Q3b, na_level = "missing"),
         edum = fct_explicit_na(edu, na_level = "missing"),
         mstam = fct_explicit_na(msta, na_level = "missing"),
         sostam = fct_explicit_na(sosta, na_level = "missing"),
         nchildm = fct_explicit_na(nchild, na_level = "missing"),
         lifstam = fct_explicit_na(lifsta, na_level = "missing"),
         urbrum = fct_explicit_na(urbru, na_level = "missing"),
         )

# Tarkistuksia 3

# ISSP2012jh1d.dat %>%

```

```

#   select(Q1am, Q1bm, Q1cm, Q1dm, Q1em, Q2am, Q2bm, Q3am, Q3bm) %>%
#   summary()
#
#ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(edum,mstam, sostam,nchildm,lifstam, urbrum) %>%
#   summary()
#
#ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(Q1am, Q1bm, Q1cm, Q1dm, Q1em, Q2am, Q2bm, Q3am, Q3bm) %>%
#   str()
#
#ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(edum,mstam, sostam,nchildm,lifstam, urbrum) %>%
#   str()

# Taustamuuttuja, puuttuva tieto mukana - ristiintaulkoiteja

# ISSP2012jh1d.dat$edum %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$mstam %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$sostam %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$nchildm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$lifstam %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$urbrum %>% fct_count()

# Substanssimuuttujat, puuttuva tieto mukana - ristiintaulkoiteja

# ISSP2012jh1d.dat$Q1am %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1bm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1cm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1dm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1em %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q2am %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q2bm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q3am %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q3bm %>% fct_count()

# Vaihe 2.4.1

# Q1a - Q1e, Q2a, Q2b Viisi vastausvaihtoehtoa - ei eksplisiittistä NA-tietoa("missing")
# Q3a - Q3b kolme vastausvaihtoehtoa

ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(Q1a = fct_recode(Q1a,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",

```

```

        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q1b = fct_recode(Q1b,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q1c = fct_recode(Q1c,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q1d = fct_recode(Q1d,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q1e = fct_recode(Q1e,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q2a = fct_recode(Q2a,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree" ),
Q2b = fct_recode(Q2b,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q3a = fct_recode(Q3a,
        "W" = "Work full-time",
        "w" = "Work part-time",
        "H" = "Stay at home" ),
Q3b = fct_recode(Q3b,
        "W" = "Work full-time",

```

```

        "w" = "Work part-time",
        "H" = "Stay at home" )
    )

# Tarkistuksia 1
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(Q1a, Q1b, Q1c, Q1d, Q1e, Q2a, Q2b, Q3a, Q3b) %>%
#   summary()

# Vaihe 2.4.2 - muuttujassa eksplisiittinen NA-tieto
ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(Q1am = fct_recode(Q1am,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree",
    "P" = "missing"),
    Q1bm = fct_recode(Q1bm,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree",
    "P" = "missing"),
    Q1cm = fct_recode(Q1cm,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree",
    "P" = "missing"),
    Q1dm = fct_recode(Q1dm,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree",
    "P" = "missing"),
    Q1em = fct_recode(Q1em,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",

```

```

        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree",
        "P" = "missing"),
    Q2am = fct_recode(Q2am,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree",
        "P" = "missing"),
    Q2bm = fct_recode(Q2bm,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree",
        "P" = "missing"),
    Q3am = fct_recode(Q3am,
        "W" = "Work full-time",
        "w" = "Work part-time",
        "H" = "Stay at home",
        "P" = "missing"),
    Q3bm = fct_recode(Q3bm,
        "W" = "Work full-time",
        "w" = "Work part-time",
        "H" = "Stay at home",
        "P" = "missing")

)

# Tarkistuksia 4

# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   select(Q1am, Q1bm, Q1cm, Q1dm, Q1em, Q2am, Q2bm, Q3am, Q3bm) %>%
#   summary()

# Tarkistuksia 5

# Substanssimuuttuja

# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q1a, Q1am)
#
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q1b, Q1bm)
#

```



```

# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q1c, Q1cm)
#
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q1d, Q1dm)
#
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q1e, Q1em)
#
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q2a, Q2am)
#
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q2b, Q2bm)
#
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q3a, Q3am)
#
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q3b, Q3bm)
#
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(Q3am, Q3a)
#
# ISSP2012jh1d.dat$Q3a %>% levels()
# ISSP2012jh1d.dat$Q3am %>% levels()

# Taustamuuttujat - ristiintaulukointeja

# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(edu, edum)
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(msta, mstam)
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(sosta, sostam)
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(nchild, nchildm)
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(lifsta, lifstam)
# ISSP2012jh1d.dat %>%
#   tableX(urbru, urbrum)

# (16.9.2020) Testaus uusille muuttujille
# Koodilohkoissa on jo testattu taulukoimalla muuttujia. Tässä varmistetaan, että
# muuttujat pysyvät sellaisina millaisiksi ne on luotu.

```

```

# ika - onpas hankala testata !
# Min. 1st Qu.  Median    Mean 3rd Qu.    Max.
# 15.00  36.00   50.00  49.52  63.00  102.00
# ikatest <- ISSP2012jh1d.dat$ika %>% summary()
# ikatest <- ikatest[2,]
# validate_that(are_equal(ikatest, c(15, 36, 50, 49.5, 63, 102)))
# str(ISSP2012jh1d.dat)
# ISSP2012jh1d.dat %>%

# substanssimuuttujat 1
# Q1a, Q1b, Q1c, Q1d, Q1e, Q2a, Q2b, Q3a, Q3b (r. 423->)

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1a)) == 5)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1a),
  c("S", "s", "?", "e", "E")))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1b)) == 5)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1b),
  c("S", "s", "?", "e", "E")))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1c)) == 5)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1c),
  c("S", "s", "?", "e", "E")))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1d)) == 5)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1d),
  c("S", "s", "?", "e", "E")))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1e)) == 5)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1e),
  c("S", "s", "?", "e", "E")))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2a)) == 5)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2a),
  c("S", "s", "?", "e", "E")))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2b)) == 5)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2b),
  c("S", "s", "?", "e", "E")))

# substanssimuuttujat 2

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3a)) == 3)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3a),
  c("W", "w", "H")))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3b)) == 3)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3b),
  c("W", "w", "H")))

```

```

# substanssimuuttujat, puuttuva tieto muuttujan arvona
# Q1am, Q1bm, Q1cm, Q1dm, Q1em, Q2am, Q2bm, Q3am, Q3bm

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1am)) == 6)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1am),
  c("S", "s", "?", "e", "E", "P"))))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1bm)) == 6)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1bm),
  c("S", "s", "?", "e", "E", "P"))))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1cm)) == 6)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1cm),
  c("S", "s", "?", "e", "E", "P"))))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1dm)) == 6)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1dm),
  c("S", "s", "?", "e", "E", "P"))))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1em)) == 6)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1em),
  c("S", "s", "?", "e", "E", "P"))))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2am)) == 6)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2am),
  c("S", "s", "?", "e", "E", "P"))))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2bm)) == 6)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2bm),
  c("S", "s", "?", "e", "E", "P"))))

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3am)) == 4)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3am),
  c("W", "w", "H", "P"))))
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3bm)) == 4)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3bm),
  c("W", "w", "H", "P"))))

# taustamuuttujat puuttuvilla tiedoilla ja ilman
# testataan vain tasojen määrä, ei labeleita jotka ovat
# alkuperäisestä datasta.

# edu, edum Huom! Koulutustasoluokitus alkuperäisessä
# datassa 0-6 (ei muodollista koulusta - korkeampi kolmas aste (maisteri, tohtori)
# R-faktorissa 1-7

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$edu)) == 7)
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$edum)) == 8)

# msta, mstam
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$msta)) == 9)

```

```

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$mstam)) == 10)

# sosta, sostam
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$sosta)) == 10)
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$sostam)) == 11)

# nchild, ncildm
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$nchild)) == 11)
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$ncildm)) == 12)

# lifsta, lifstam
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$lifsta)) == 6)
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$lifstam)) == 7)

# urbru, urbrum
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$urbru)) == 5)
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$urbrum)) == 6)

# Muuttuja taulukkona - karkea tapa
# HUOM! Taulkot ovat hankalia, kun tulostus halutaan pdf- ja html- formaattiin
# Kysymyste pitkät versiot on siksi esitetty suomenkielisen lomakkeen kuvana.

tabVarnames <- c(substvars1,bgvars1) # muuttujanimet muuttujille

# Kysymysten lyhyet versiot englanniksi
tabVarDesc <- c("Q1a Working mother can have warm relation with child ",
  "Q1b Pre-school child suffers through working mother",
  "Q1c Family life suffers through working mother",
  "Q1d Women's preference: home and children",
  "Q1e Being housewife is satisfying",
  "Q2a Both should contribute to household income",
  "Q2b Men's job is earn money, women's job household",
  "Q3a Should women work: Child under school age",
  "Q3b Should women work: Youngest kid at school",
  "Respondents age ",
  "Respondents gender",
  "Highest completed degree of education: Categories for international c",
  "Main status: work, unemployed, in education...",
  "Top-Bottom self-placement (10 pt scale)",
  "How many children in household: children between [school age] and 17 y",
  "Legal partnership status: married, civil partnership...",
  "Place of living: urban - rural"
)
#tabVarDesc

```

```

# Taulukko

# luodaan df - varoitus: data_frame() is deprecated, use tibble" (4.2.20),
# vaihdetaan tibbleen (21.2.20)

# jhVarTable1.df <- data_frame(tabVarnames,tabVarDesc) OLD
jhVarTable1.tbl <- tibble(tabVarnames,tabVarDesc)
cols_jhVarTable1 <- c("muuttuja","kysymyksen tunnus, lyhennetty kysymys")
colnames(jhVarTable1.tbl) <- cols_jhVarTable1
#str(jhVarTable1.tbl)
# Lyhyet kysymykset englanniksi

knitr::kable(jhVarTable1.tbl, booktab = TRUE,
             caption = "ISSP2012:Työelämä ja perhearvot - kysymykset")

knitr::include_graphics('img/substvar_fi_Q1Q2.png')
# UUSI DATA 30.1.20
#
# LUETAAN DATA G1_1_data2.Rmd - tiedostossa, luodaan faktorimuuttujat
# G1_1_data_fct1.Rmd-tiedostossa -> ISSP2012jh1d.dat (df)
# 23 muuttujaa (9 substanssimuuttujaa, 8 taustamuuttujaa, 3 maa-muuttujaa, 3 metadatamuuttujaa)
# 25 maata.
# Poistettu 146 havaintoa, joilla SEX tai AGE puuttuu
# Johdattalevassa esimerkissä kuusi maata, kaksi taustamuuttujaa ja yksi kysymys
# (V6/Q1b)

# Kuusi maata

countries_esim1 <- c(56, 100, 208, 246, 276, 348) #BE,BG,DK,FI,DE,HU
ISSP2012esim3.dat <- filter(ISSP2012jh1d.dat, V4 %in% countries_esim1)
# str(ISSP2012esim3.dat) - pitkä lista pois (24.2.20)

#neljä maamuuttujaa, kysymys Q1b, ikä ja sukupuoli

vars_esim1 <- c("C_ALPHAN", "V3", "maa","maa3", "Q1b", "sp", "ika")
ISSP2012esim2.dat <- select(ISSP2012esim3.dat, all_of(vars_esim1))

str(ISSP2012esim2.dat) # 8542 obs. of 7 variables, ja sama 8.6.2020
# C_ALPHAN: chr, maa: Factor w/ 25

# Poistetaan havainnot, joilla Q1b - muuttujassa puuttuva tieto 'NA'
# sum(is.na(ISSP2012esim2.dat$Q1b)) = 399

ISSP2012esim1.dat <- filter(ISSP2012esim2.dat, !is.na(Q1b))

```

```

#str(ISSP2012esim1.dat) # 8143 obs. of 6 variable

# Tarkistuksia (3.2.20)
#
#fct_count(ISSP2012esim1.dat$sp)
#fct_count(ISSP2012esim1.dat$Q1b)
#fct_count(ISSP2012esim1.dat$maa)
#fct_count(ISSP2012esim1.dat$maa3)
#
#summary(ISSP2012esim1.dat$sp)
#sp: 3799 + 4344 = 8143
#summary(ISSP2012esim1.dat$Q1b)
# S s ? e E
# 810 + 1935 + 1367 + 2125 + 1906 = 8143
#
# EDELLINEN DATA - havaintojen määrät samat kuin uudella datalla (31.1.20)
#
# 8557 obs. ennen kuin sexagemissing poistettiin, nyt 8542, 8557-8542 = 15
#
# Poistetaan havainnot joissa puuttuva tieto muuttujassa V6 (Q1b) n = 399
# 8542-399 = 8143

# Tyhjät "faktorilabelit" on poistettava

ISSP2012esim1.dat <- ISSP2012esim1.dat %>%
  mutate(maa = fct_drop(maa),
         maa3 = fct_drop(maa3)
        )

#summary(ISSP2012esim1.dat$maa)
#summary(ISSP2012esim1.dat$maa3)
#
# str(ISSP2012esim1.dat$maa)
# attributes(ISSP2012esim1.dat$maa)
#
# str(ISSP2012esim1.dat$maa3)
# attributes(ISSP2012esim1.dat$maa3)
#
#ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, Q1b, type = "count")
#fct_count(ISSP2012esim1.dat$Q1b)
# fct_count(ISSP2012esim1.dat$sp)
# fct_unique(ISSP2012esim1.dat$maa)
# fct_count(ISSP2012esim1.dat$maa)
#ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, C_ALPHAN, type = "count")
#

```

```

# maa3 - siistitään "faktorilabelit" kaksikirjaimisiksi
#
# ISO 3166 Code V3 - maiden jaot
# 5601 BE-FLA-Belgium/ Flanders
# 5602 BE-WAL-Belgium/ Wallonia
# 5603 BE-BRU-Belgium/ Brussels
# 27601 DE-W-Germany-West
# 27602 DE-E-Germany-East
# Tähän pitäisi päästä
# levels = c("100", "208", "246", "348", "5601", "5602", "5603", "27601", "27602"),
# labels = c("BG", "DK", "FI", "HU", "bF", "bW", "bB", "dW", "dE"))
# levels(ISSP2012esim1.dat$maa3)

ISSP2012esim1.dat <- ISSP2012esim1.dat %>%
  mutate(maa3 =
    fct_recode(maa3,
      "BG" = "BG-Bulgaria",
      "DK" = "DK-Denmark",
      "FI" = "FI-Finland",
      "HU" = "HU-Hungary",
      "bF" = "BE-FLA-Belgium/ Flanders",
      "bW" = "BE-WAL-Belgium/ Wallonia",
      "bB" = "BE-BRU-Belgium/ Brussels",
      "dW" = "DE-W-Germany-West",
      "dE" = "DE-E-Germany-East")
    )
# tarkistuksia
# levels(ISSP2012esim1.dat$maa3)
# str(ISSP2012esim1.dat$maa3) # 9 levels
# summary(ISSP2012esim1.dat$maa3)
#
# TÄSSÄ TOISTOA! (4.2.20)
# Muutetaan muuttujien "maa" ja "maa3" arvojen (levels) järjestys samaksi kuin
# alkuperäisen muuttujan C_ALPHAN. Helpomi verrata aikaisempiin tuloksiin.

# "alkuperäinen" maa talteen
ISSP2012esim1.dat$maa2 <- ISSP2012esim1.dat$maa

ISSP2012esim1.dat <- ISSP2012esim1.dat %>%
  mutate(maa =
    fct_relevel(maa,
      "BE",
      "BG",
      "DE",
      "DK",

```

```

        "FI",
        "HU"))
ISSP2012esim1.dat <- ISSP2012esim1.dat %>%
  mutate(maa3 =
    fct_relevel(maa3,
      "bF",
      "bW",
      "bB",
      "BG",
      "dW",
      "dE",
      "DK",
      "FI",
      "HU"))

# Tarkistus
#ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa2,maa, type = "count")
# "alkuperäinen" maa talteenISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa,C_ALPHAN, type = "count")
# "alkuperäinen" maa talteenstr(ISSP2012esim1.dat)

# Taulukoita (31.1.2020) ja tarkistuksia
#
# toinen maa-muuttuja, jossa Saksan ja Belgian jako
# V3
# 5601      BE-FLA-Belgium/ Flanders
# 5602      BE-WAL-Belgium/ Wallonia
# 5603      BE-BRU-Belgium/ Brussels
# 27601     DE-W-Germany-West
# 27602     DE-E-Germany-East

# Tarkastuksia

# assert_that ehkä tarpeeton - expect_equivalet testaa levelien
# järjestyksen ja määrän (20.2.20)

validate_that(length(levels(ISSP2012esim1.dat$sp)) == 2)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012esim1.dat$sp),
  c("m", "f")))

validate_that(length(levels(ISSP2012esim1.dat$maa)) == 6)

validate_that(are_equal(levels(ISSP2012esim1.dat$maa),
  c("BE", "BG", "DE", "DK", "FI", "HU")))

validate_that(length(levels(ISSP2012esim1.dat$maa3)) == 9)

```



```

validate_that(are_equal(levels(ISSP2012esim1.dat$maa3),
                             c("bF", "bW", "bB", "BG", "dW", "dE", "DK", "FI", "HU")))

validate_that(length(levels(ISSP2012esim1.dat$Q1b)) == 5)
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012esim1.dat$Q1b),
                             c("S", "s", "?", "e", "E")))

# testthat - paketti - pois käytöstä 16.9.20
# expect_ei anna ok-ilmoitusta, ainoastaan virheilmoituksen? (11.4.20)
# expect_equivalent(levels(ISSP2012esim1.dat$maa),
#                     c("BE", "BG", "DE", "DK", "FI", "HU"))
# expect_equivalent(levels(ISSP2012esim1.dat$maa3),
#                     c("bF", "bW", "bB", "BG", "dW", "dE", "DK", "FI", "HU"))
# expect_equivalent(levels(ISSP2012esim1.dat$sp), c("m", "f"))
# expect_equivalent(levels(ISSP2012esim1.dat$Q1b),
#                     c("S", "s", "?", "e", "E"))
#
# ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, ika, type = "row_perc")
#
# Riviprofiilit
#
# ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, ika, type = "row_perc")
# ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, sp, type = "row_perc")
#
#
# Kysymyksen Q1b vastaukset
#
# ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, Q1b, type = "row_perc")
#
# ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa3, Q1b, type = "row_perc")
#
# str(ISSP2012esim1.dat) # 8143 obs. of 7 variable,
# sama kuin vanhassa Galku-koodissa.
#
# str(ISSP2012esim1.dat) # 8143 obs. of 7 variable,
# sama kuin vanhassa Galku-koodissa.

taulu2 <- ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, Q1b, type = "count")
knitr::kable(taulu2, digits = 2, booktabs = TRUE,
              caption = "Kysymyksen Q1b vastaukset maittain")
taulu3 <- ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, Q1b, type = "row_perc")

knitr::kable(taulu3, digits = 2, booktabs = TRUE,
              caption = "Kysymyksen Q1b vastaukset, riviprosentit")
taulu4 <- ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, Q1b, type = "col_perc")

```

```

knitr::kable(taulu4,digits = 2, booktabs = TRUE,
             caption = "Kysymyksen Q1b vastaukset, sarakeprosentit")

# CA tässä, jotta saadaan rivi- ja sarakeprofiilikuvat
# Lasketaan samalla CA-ratkaisu riviprofiilitaulkolle (maille samat painot)

simpleCA1 <- ca(~maa + Q1b,ISSP2012esim1.dat)

# Maiden järjestys kääntää kuvan (1.2.20) - esimerkki on
# vähän kuriositeetti. Kartta voi tietysti "flipata" koordintaattien suhteen ainakin
# neljällä tavalla (? 180 astetta molempien akseleiden ympäri molempiin suuntiin?)
# (18.2.20). Tämän maa2-muuttujaa käyttävän kuvan voi jättää pois (8.4.20)

# simpleCA2 <- ca(~maa2 + Q1b,ISSP2012esim1.dat)

# Oikeastaan maiden vertailussa pitäisi niiden massat skaalata yhtä suuriksi, tässä
# pikainen kokeilu (20.2.20)
# Riviprozentit taulukoksi, nimet sarakkeille ja riveille (ei kovin robustia...)

johdesim1_rowproc.tab <- simpleCA1$N / rowSums(simpleCA1$N)
colnames(johdesim1_rowproc.tab) <- c("S" ,"s" ,"?", "e", "E")
rownames(johdesim1_rowproc.tab) <- c("BE", "BG", "DE", "DK", "FI", "HU")

# Miten tibblenä? Ei toimi, ei maa-muuttujaa ollenkaan
# johdesim1_rowproc.tbl <- as_tibble(johdesim1_rowproc.tab)
# str(johdesim1_rowproc.tbl)

# TARKISTUKSIA (20.2.20)
# johdesim1_rowproc.tab
# rowSums(johdesim1_rowproc.tab)
# str(johdesim1_rowproc.tab)

simpleCA3 <- ca(johdesim1_rowproc.tab)

# Kartta piirretään koodilohkossa simpleCAmap1, r. 773 noin.

# Riviprozentit tarkistusta varten
#      S  s  ?   e   E
#BE 9.49   22.40  21.76  27.42  18.93
#BG 12.81   42.89  22.26  20.63   1.41
#DE 9.63   21.88  11.55  31.39  25.55
#DK 5.04   17.15  10.95  16.71  50.14

```

```

#FI 4.23    16.94    13.42    38.11    27.30
#HU 21.97    28.89    22.57    19.06    7.52
#
# Ja datan saa leikepöydän kautta, jos on tarve pikatarkistuksiin
# read <- read.table("clipboard")

#mutkikas kuvan piirto - sarakeprofiilit vertailussa
#ggplot vaatii df-rakenteen ja 'long data' - muotoon
##https://stackoverflow.com/questions/9563368/create-stacked-barplot
# -where-each-stack-is-scaled-to-sum-to
# Pitkä https-linkki kahdella rivillä
#
# käytetään ca - tuloksia
apu1 <- (simpleCA1$N)
colnames(apu1) <- c("S", "s", "?", "e", "E")
rownames(apu1) <- c("BE", "BG", "DE", "DK", "FI", "HU")
apu1_df <- as.data.frame(apu1)
#lasketan rivien reunajakauma
apu1_df$ka_sarake <- rowSums(apu1_df)
#muokataan 'long data' - muotoon
apu1b_df <- melt(cbind(apu1_df, ind = rownames(apu1_df)), id.vars = c('ind'))

p <- ggplot(apu1b_df, aes(x = variable, y = value, fill = ind)) +
  geom_bar(position = "fill", stat = "identity") +
  scale_y_continuous(name = " ", labels = percent_format())
p <- p + labs(fill = "maa")
p + scale_x_discrete(name = "Q1b - vastauskategoriat")
# apu1_df
# apu1b_df

# riviprofiilit ja keskiarvorivi - 18.9.2018
apu2_df <- as.data.frame(apu1)
apu2_df <- rbind(apu2_df, ka_rivi = colSums(apu2_df))

#apu2_df
#str(apu2_df)
## typeof(apu2_df) # what is it?
## class(apu2_df) # what is it? (sorry)
## storage.mode(apu2_df) # what is it? (very sorry)
## length(apu2_df) # how long is it? What about two dimensional
## objects?
# attributes(apu2_df)

# temp1 <- cbind(apu2_df, ind = rownames(apu2_df))
# temp1

```

```

##muokataan 'long data' - muotoon
apu2b_df <- melt(cbind(apu2_df, ind = rownames(apu2_df)), id.vars = c('ind'))
# str(apu2b_df)
# glimpse(apu2b_df)

#
#ggplot(apu2b_df, aes(x = value, y = ind, fill = variable)) +
#  geom_bar(position = "fill", stat = "identity") +
#  #coord_flip() +
#  scale_x_continuous(labels = percent_format())

#versio2 toimii (18.9.2018)

p <- ggplot(apu2b_df, aes(x = ind, y = value, fill = variable)) +
  geom_bar(position = "fill", stat = "identity") +
  coord_flip() +
  scale_y_continuous(name = " ", labels = percent_format())
p <- p + labs(fill = "Q1b")
p + scale_x_discrete(name = " ")

# simpleCA1 luotu aikaisemmin profiilikuvia varten koodilohkossa EkaCA
# HUOM! xlab ja ylab, prosenttiosuudet ensin katsottu ja sitten kirjoitettu
# tässä. Vertaa scree-plot - tietoon!

par(cex = 0.7)
plot(simpleCA1, map = "symmetric", mass = c(TRUE,TRUE),
     xlab = "Dimensio 1: moderni/liberaali - perinteinen/konservatiivinen (76%)",
     ylab = "Dimensio 2: maltillinen/epävarma - radikaali/jyrkkä/varma (15.1%)",
     main = "symmetrinen kartta 1",
     sub = "Maiden massat eri suuruksia (otoskoko)")

# Sama kartta - maiden massat vakiotu - simpleCA3 luotu koodilohkossa EkaCA
# CA:n lähtötietona riviprofiilit

par(cex = 0.6)
plot(simpleCA3, map = "symmetric", mass = c(TRUE,TRUE),
     main = "symmetrinen kartta 2 ",
     sub = "Maidet massat vakioitu (riviprofiilidata)")

knitr::include_graphics('img/substvar_fi_Q1Q2.png')
#Testataan koodilohkojen listausta, näyttää toimivan mutta vaatii vielä säätämistä.
#Ohje löytyi [Yihui Xienin blogista](https://yihui.name/en/2018/09/code-appendix/)

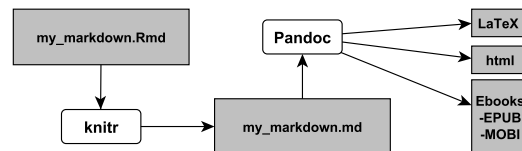
```

```
 #(luettu 26.10.2018).  
 knitr::include_graphics('img/BookdownProc.png')
```

7.6 Tekninen ympäristö ja Bookdown-paketti

Muokataan tiiviimpi pätkä esimerkkiposta bookdown-testi1. Tämä kuva kertoo vain julkaisutekniikan ympäristön.

```
knitr::include_graphics('img/BookdownProc.png')
```


Kuva 7.2: Tulostiedoston prosessointi

Kirjallisuutta

- (2016), I. R. G. (2016). International social survey programme: Family and changing gender roles iv - issp 2012.
- Blasius, J. and Thiessen, V. (2006). Assessing data quality and construct comparability in cross-national surveys. *European Sociological Review*, 22(3):229–242.
- Greenacre, M. (2003). Singular value decomposition of matched matrices. *Journal of Applied Statistics*, 30(10):1101–1113.
- Greenacre, M. (2017a). Multiple correspondence analysis (mca): Theory and practice, spring 2017 (university of helsinki). Course material in moodle.helsinki.fi requires authentication.
- Greenacre, M. and Hastie, T. (1987). The geometric interpretation of correspondence analysis. *Journal of the American Statistical Association*, 82(398):437–447. doi: 10.1080/01621459.1987.10478446.
- Greenacre, M. J. (2010). *Biplots in Practice*. Fundacion BBVA, Bilbao, Spain. Onko tämä kirja, vai monografia?
- Greenacre, M. J. (2017b). *Correspondence analysis in practice*. CRC Press, Boca Raton, Florida, third edition edition.
- Mustonen, S. (1995). *Tilastolliset monimuuttujamenetelmät*. Survo Systems, Helsinki.
- Roux, B. L. and Rouanet, H. (2004). *Geometric data analysis: from correspondence analysis to structured data analysis*. Kluwer Academic Publishers, Dordrecht.
- Vehkalahti, K. (2008). *Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät*. Tammi, Helsinki.
- Walter, J. (2018). The adequacy of measures of gender roles attitudes: a review of current measures in omnibus surveys. *Quality & Quantity*, 52(2):829–848.
- Xie, Y. (2016). *bookdown: Authoring Books and Technical Documents with R Markdown*. Chapman and Hall/CRC.

- Xie, Y. (2020). *bookdown: Authoring Books and Technical Documents with R Markdown*. R package version 0.21.
- Yihui Xie, J. J. Allaire, G. G. (2018). *R Markdown: The Definitive Guide*. Chapman and Hall/CRC.